

John-E Franzén

Zuma Beach
Litografi
230 × 352 mm

Foto: Karl Haskel

John Erik Franzén (John-E Franzén) är född 1942 i Stockholm. Bor och arbetar i Östra Tommarp, Skåne. Studier vid Konstfack i Stockholm 1960, Konsthögskolan i Stockholm 1961–66. Arbetat i Los Angeles, Kalifornien, USA 1966–68. Professor i måleri vid Konsthögskolan i Stockholm 1988–95. Kallad som ledamot av Kungliga Akademien för de fria konsterna 1990.

Separatutställningar i urval: Café Mejan, Stockholm 1969, Galleri Galax, Göteborg 1974, Edward Thordéns konsthandel, Göteborg 1975, Galleri Burén, Stockholm 1975, Göteborgs konstmuseum 1978, Konstarkivet Värnamo 1978, Borås museum 1978, Kalmar konstmuseum 1978, Västerbottens museum, Umeå 1978, Gävle museum 1979, Eskilstuna museum 1979, Galleri Engström, Stockholm 1982, Rydaholms sparbank, Rydaholm 1982, Galleri Händer, Malmö 1982, Gripsholms slott, Mariefred (Kungamålningen) 1985, Nationalmuseum, Stockholm (Kungamålningen visas tillsammans med några äldre Kungabilder) 1985, Kulturhuset, Nässjö 1993, Galleri 1+1, Helsingborg 1993, Thielska Galleriet, Stockholm 1995,

Tjörnedalagården, Baskemölla (tills. med Ulrika Franzén) 1995, Jönköpings läns museum, Lunds konsthall och Örebro läns museum, alla tre 1996, Östergötlands läns museum, Linköping, Bohusläns museum, Uddevalla och Konstakademien, Stockholm, alla tre 1997, Tomarps kungsgård, Knislinge 2003, Kabusa konsthall 2003, Galleri Brändström & Stene, Stockholm 2008, Gustafsbergs konstförening 2008, *The 30th Anniversary*, Wetterling Gallery, Stockholm 2008, Stene Projects, Stockholm 2011 och 2012, *Konstmässan Volta*, Basel, Schweiz 2012.

Samlingsutställningar i urval: *Just nu*, Galleri Surbrunn, Stockholm 1964, Galleri Maxim, Stockholm 1964, *Bilen i konsten*, Galleri Doktor Glas, Stockholm 1966, *Salon de la Jeune Peinture*, Musée d'Art Moderne, Paris 1966, *Bil*, Gävle museum 1967, *Svenskt alternativ*, Moderna museet, Stockholm 1970, *Alternative Suédoise*, Musée d'Art Moderne, Paris, samt Louisiana, Danmark, och Galleri F-15, Moss, Norge, alla tre 1971, *Ars 74*, Helsingfors 1974, *Realism*, Lunds konsthall 1974, *Svensk realism*, Galleri 69, Göteborg 1974, *Farväl Realism*, Malmö konsthall 1975, Galleri Ahlner, Stockholm 1975, *Musée Salvador Allende*, Moderna museet, Stockholm 1979, Galleriet, Lund 1979, Musée d'Art Moderne à Bruxelles 1981, *Teckning*, S.A.K. Konstakademien, Stockholm 1983, *Provtryck*, Nationalmuseum, Stockholm 1984, *Porträtt*, Galleri Händer, Stockholm 1985, *Motorcykeln i konsten*, Galleri Moberg,

Kristinehamn 1987, *Masterpieces from Gripsholm Castle*, National Portrait Gallery, Washington D.C. USA 1988, *Hästkrafter*, Kalmar museum och Södertälje konsthall, båda 1992, samt i Borlänge 1993, *Harley-Davidson*, *Choppert*, *Myten*, *Bilden*, Kulturhuset Valfisken, Simrishamn 1993, *Hojfolk och Bågar*, Dalarnas museum, Falun 1995, *Teckningar* (med Kjell Strandqvist), Gröna Paletten, Stockholm 1995, Galleri Ahlner, Stockholm 2003, *Moderna museet i Malmö konsthall* 2003, Galleri Art Globe, Stockholm 2003, *Kärlekens väsen*, Virserums konsthall 2006, Galleri Magasinet, Bollnäs 2006, *Konstnärens trädgård*, Växjö konsthall och Karlskrona konsthall, båda 2007, *Konstvännen*, Jönköpings läns museum 2007, Lästviks säteri 2007, *Speed Art*, Galleri Imona, Mariestad 2007, *Långväga vänner*, Galleri Dan Art Österlen 2008, Tomarps Kungsgård, Knislinge 2009 och 2011, Grafikens Hus, Mariefred 2009, Skövde konsthall 2010, Malmö museum 2011, *Hästkrafter*, Falsterbo konsthall 2012.

Representerad i bl.a. The British Museum, London, Nationalmuseum, Stockholm, Moderna museet, Stockholm, H.M. Konungens grafiksamling i Stockholms slott.

I 2014 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Zuma Beach*, litografi 230 × 352 mm. Tryckt av Lasse Lindström, Stallarholmen, på Fabriano Portofino Granoso 300 gr. Upplaga 250 ex.

Årets portföljblad av John-E Franzén visar stranden vid Zuma Beach, i Malibu i Kalifornien. Ynglingen är John-E:s son Sebastian, som redan på en tidig oljeförlaga blickar ut över havet, inte långt från sin hemort sedan 1985, Los Angeles. Ett motiv som John-E inte använde i något grafiskt blad förrän 2013, då efter en förfrågan från FfGK om han ville medverka i föreningens portfölj.

John-E med familj bodde åren 1966–68 i Kalifornien, och dit har han återvänt åtskilliga gånger sedan dess. Men numera är det Tommarpsån i skånska Österlen som för John-E:s del står för vattenkontakten, när han inte gör sina avstickare till Sebastian och Stilla Havet. Han säger att han ser mycket av sig själv i bilden från Zuma Beach. Men det är inte bara den amerikanska miljön och kulturen som bidragit till John-E:s motivvärld. Han har själv skrivit: ”Var jag bor har en viss betydelse. Min berättelse är något av en nomadhistoria, och olika upplevelser som är intimt förknippade med de platser jag levtt på har format min konstnärliga utveckling.” Man kan till exempel finna många bilder med småländska motiv från åren 1972–82 då John-E bodde på Fylleskogs säteri i Småland, liksom den skånska naturen speglas i flera bilder efter John-E:s senaste flytt, till den gamla kvarnen i Östra Tommarp 1991.

Mycket uppmärksammad blev John-E när han 1969 visade upp sin stora oljemålning *Hell's Angels of California*. Men han hade redan 1965 låtit tala om sig då han, som elev på Konsthögskolan, fick sälja en av sina målningar, ett porträtt av hustrun Ulrika, till Moderna museet i Stockholm! Drygt tjugio år senare, 1988, blev han själv professor i måleri vid sin gamla skola. Vid det laget hade ytterligare en stor porträttmålning av John-E väckt allmän uppmärksamhet. Det var när den lätt bil- och motorcykelfixerade och något popkonstinfluerade konstnären 1985 presenterade sitt nymålade porträtt av hela den svenska kungafamiljen, en enorm målning som beställts för Statens porträttsamling, och nu permanent hänger på Gripsholms slott i Mariefred. En osannolik

kontrast till det vilda Hell's Angelsgänget på jätteduken från 1969, som också den har en förnämlig placering: Moderna museet!

John-E:s intresse för den amerikanska popkonsten och livet däromkring härrör sig till stor del från ett par stora utställningar på Moderna museet, *4 amerikanare* 1962 och *Amerikansk popkonst* 1964, alltså under John-E:s studietid på Konsthögskolan (1961–66). John-E:s fascination av amerikansk kultur började alltså ungefär tre år innan han själv fick någon möjlighet att fara västerut. Men i gengäld har hans intresse för det amerikanska fortsatt att under de följande femtio åren då och då visa sig i hans motivvärld, vare sig det rör sig om motorcyklar, bilar, stränder eller städer.

Det senaste exemplet är just *Zuma Beach*, ett blad med en femtioårig historia i bagaget. Och med ett påtagligare vattenbrus än i den stilla Tommarpsån.

Karl Haskel
kulturjournalist, f.d. ordförande FfGK